

פרוטוקול מס' 284 283

מישיבת ועדת הכלכלה
יום ג', י"ג בניסן - 29.3.77, שעה 9.00

נכחו:

חברי הוועדה: י. כהן - מ"מ היו"ר
א. אבטבי
ע. הדר
י. פונק
ג. קצב

יועץ כלכלי ומזכיר הוועדה: ד. לב

לשמה: צ. ספרן

- סדר היום: א) מסקנות הוועדה בענין המשבר בענף המכולת והמסחר הזעיר.
ב) מסקנות הוועדה בענין הצפת הארץ ביבוא מוצרים זולים והגנה על תוצרת הארץ.
ג) מסקנות הוועדה בענין מחירי חלפים למכוניות.
ד) מסקנות הוועדה בענין תיירות פנים.
ה) מסקנות הוועדה בענין האנרגיה.
ו) מסקנות הוועדה בענין חיפושי נפט.

- 1373 -

(17.4.77 פ"א בוקר)

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. כהן:

א. מסקנות הוועדה בענין המשבר בענף המכולת והמסחר הזעיר - הצעה לסדר היום של חבר-הכנסת אברהם כץ

סעיף א:

אושר.

סעיף ב:

אושר.

סעיף ג:

חבר-הכנסת כץ מציע למחוק את הסעיף הזה.

ד. לב:

האם יש חופש לגבי פירסום מחירים?

היו"ר י. כהן:

בחלק מן המוצרים.

ד. לב:

האם יש הנחיה של משרד המסחר והתעשייה על מחח הרווחים?

היו"ר י. כהן:

אין שום דבר.

ד. לב:

למעשה הסעיף הזה הוא פניה שאינה מחייבת. מדוע לא נשאר אוחז?

י. פרנק:

לא נמחק את הסעיף.

היו"ר י. כהן:

אני מציע לכתוב "למנוע" במקום "לצמצם".

הוחלט: לאשר את סעיף ג.

במקום "לצמצם" יבוא "למנוע".

סעיף ד:

חבר-הכנסת כץ מציע למחוק את שתי השורות האחרונות.

ד. לב:

לא נמחק.

היו"ר י. כהן:

הוחלט: לאשר את סעיף ד.

סעיף ה:

למה הכוונה בפניה לארגון הקניוח?

היו"ר י. כהן:

ד. לב:

הסוחרים הקמעונאיים תלויים כיום בסוכנים של המפעלים. אין שום סיבה שחנות המכולת בקבל חנאים יוחר טובים. למשל, שאינן מתחרות אחת בשניה יבואו כקניין אחד ויוכלו לקבל חנאים יוחר טובים.

הוחלט: לאשר את סעיף ה.

סעיף ו:

אושר.

סעיף ז:

אושר.

סעיף ח:

אושר.

סעיף ט:

הסיפה היא רק בלטרסיסטיקה ואפשר למחוק אותה.

י. פרנק:

אני שתייגח בסעיף זה מהקביעה בדבר העלאת מחח הרווחים.

ג. קצב:

ד. לב:

הוועדה שמונתה על ידי מנכ"ל משרד המסחר והתעשייה לבדיקת הנושא הגיעה למסקנה שמסיבות שונות מחח הרווחים הוא קטן.

א. אבטבי:

לא ייתכן שוועדה של הכנסת תציע להעלות את מחח הרווחים.

ע. הדר:

הוועדה לא יכולה לנקוט עמדה בענין זה.

ד. לב:

אם כך, עלינו למחוק גם את סעיף ח.

ג. קצב:

לא מוכרחים למחוק את סעיף ח, כי את עיקרי הממצאים של אותה ועדה אני מקבלת. אני לא מקבלת שצריך להעלות את מחח הרווחים.

היו"ר י. כהן:

את סעיף ח נשאר, את סעיף ט כולו נמחק.

הוחלט: למחוק את סעיף ט.

סעיף י:

אושר.

סעיף י"א:

אושר.

ד. לב:

הצעות חבר-הכנסת כץ: 1) למחוק את הסעיפים ה"ט-ה"ט.

י. פרנק:

למה?

ד. לב:

הנסיון לעשות ריאורגניזציה בענף לא נראה לו טוב.

היו"ר י. כהן:

לא נמחק. אנחנו בעד שיפור, אבל אנחנו לא מחייבים זאת עד כדי סגירת עסק שלא יעמוד בכך.

ד. לב:

2) בסעיף ט מציע חבר-הכנסת כץ לכתוב: "הוועדה קובעת שעל מנת לשמור על רמת ההכנסה של בעלי החנויות יש להוסיף למחח הרווחים. מחח זה לא יפחת מ-12%".

הוחלט: לדחות את הצעות חבר-הכנסת כץ.

לאשר את המסקנות.

ב) מסקנות הוועדה בענין הצפת הארץ ביבוא מוצרים זולים והגנה על תוצרת הארץ - הצעות לסדר היום של חבר-הכנסת יהודה דניצקי (יודין) וחברת-הכנסת עושנה ארבל-אלמוזלינו

סעיף א:

אושר.

סעיף ב:

אושר.

ועדת הכלכלה
29.3.77

סעיף ג:

אושר.

סעיף ד:

אושר.

סעיף ה:

אושר.

סעיף ו:

אושר.

סעיף ז:

אושר.

סעיף ח:

פיסקה 1:

אני רוצה שתהיה החייחסות להפוש המחיר בין
תוצרת הארץ ותוצרת חוץ.

י. פרנק:

כתוב שתוצרת הארץ צריכה לעמוד במבחן טיב
ומחיר לעומת מוצרים מיובאים.

הינו"ר י. כהן:

אני רוצה שיהיה הפוש של 10% לפחות לטובת
תוצרת הארץ.

י. פרנק:

נכתוב - את הניסוח אעשה אחר כך - שפעור של
10% לטובת הייצור המקומי נראה לוועדה סביר.

ד. לב:

הוחלט: לאשר את פיסקה 1 עם התוספת.

פיסקה 2:

אושרה.

פיסקה 3:

אושרה.

פיסקה 4:

אושרה.

פיסקה 5:

אושרה.

פיסקה 6:

זו פיסקה רצינית מאד אבל היא מאד כוללת.
אני רוצה שיהיה בה ביטוי נכון למה שאנחנו

י. פרנק:

רוצים.

ד. לב:
ברגע שכוחבים "רכיבים מיובאים לייצור מקומי"
כוללים בזה הכל, על מנת שלא יוצר מצב
שכאשר מביאים כמה רכיבים כדי לייצר משהו משלמים על הרכיבים מס
יותר גבוה מהמס שמשלמים עבור כל הפריט שמיובא.

ד. לב:

י. פרנק:
ברוב, למשל, מביאים את הפריט בשלמותו,
מפוקים אותו ומוכרים ברכיבים קטנים.

י. פרנק:

ד. לב:
סעיף זה מאלץ שלא יהיה מיסוי גבוה על רכיבים
קטנים.

ד. לב:

הוחלט: לאשר פיסקה 6.

פיסקה 7:

בסיפה אני מציעה להוסיף את המלה "ובמחיר".

ג. קצב:

הוחלט: לאשר פיסקה 7 בתוספת המלה "ובמחיר".

פיסקה 8:

אושרה.

התוספות שמציעה חברה-הכנסת שושנה ארבל-אלמוזלינו:

ד. לב:

לסעיף 1' - לגבי משרדי הממשלה יש לקבוע נוהלים וכללים מפורטים באלו מקרים מותר לרכוש מוצרים תוצרת חוץ. כל רכישה מעל לסכום מסויים על ידי כל משרד ממשלתי טעונה אישור משרד המסחר והתעשייה.

לסעיף 7 - על היצרנים המקומיים, במיוחד התעשיינים, להעדיף רכישה חלקים מקומיים עבור מוצרים שהם מייצרים במקום לייבאם מחוץ-לארץ.

לסעיף 3 - לפנות לשר המסחר והתעשייה להפעיל את המועצה הציבורית ולפנות לכל הגורמים לשחף פעולה עם המועצה הציבורית כדי שתוכל למלא את המשימות שהוטלו עליה.

לסעיף 2 - יש לעשות פעולות חינוך והסברה בקרב הזבנים להמליץ בפני הלקוחות על קניית תוצרת מקומית ולציין את החכונות החיוביות שיש בה.

היו"ר י. כהן: כל ההצעות, מלבד האחרונה, נראות לי. את האחרונה לא צריך.

השאלה איך אנחנו אוסרים בכלל יבוא של תוצרת דמפיינג.

ד. לב: יש חוק נגד היצף. כתבנו על כך בסעיף ג'.

היו"ר י. כהן: צריך לשנות את הנוסח.

סעיף ג':

הוחלט לנסח את הסעיף בנוסח הבא:
"הוועדה קוראת לממשלה להקפיד על ביצוע החוק שהוחק לאחרונה בנושא מניעת היצף".

הוחלט: לאשר את הנוסח המחוקק של סעיף ג'.

לאשר את המסקנות על התיקונים שהוכנסו ועל התוספות שהציעה חברה-הכנסת שושנה ארבל-אלמוזלינו.

ג. מסקנות הוועדה בענין מחירי חלפים למכוניות

היו"ר י. כהן: האם יש פיקוח של משרד התחבורה על מחיר החלפים שנמכרים?

ד. לב:

זה לא מצרך בו-פיקוח. משרד התחבורה עבד על חשיב ממוצע והגיע לממוצע של 100% כאשר יש כאלה שמחח הרווחים שלהם עולה על 100% ויש כאלה שאצלם מחח הרווחים קטן מ-100%.

היו"ר י. כהן: בחלפים אין פחת, יש רביית על הסחורה שעומדת.

ועדת הכלכלה
29.3.77

ד. לב:
זה יוחר מסובך, כי פעם הם מחשבים את אחסנת המלאי לאורך כל השושה וגם אצל בעל המוסך יש תחשיב של המלאי על אוחו פריט.

היו"ר י. כהן:
איך מגיעים לכך שבכל זאת יהיה פיקוח על רווח סביר?

ד. לב:
רק על ידי חחרות.

היו"ר י. כהן:
יש יבואנים בלעדיים.

ד. לב:
לא.

היו"ר י. כהן:
יש הרבה חלקים שאפשר להשיג אותם רק אצל היבואן הראשי והאבסורד הוא שדווקא שם אתה משלם מחיר יוחר גבוה מאשר במקום אחר. לגבי חלפים שהם בלעדיים לסוכן המייבא צריכים להכניס סעיף שיסדיר את הנושא.

ד. לב:
בסעיף ז' אפשר להוסיף: "ולהגביר את הפיקוח על מחיר החלפים".

היו"ר י. כהן:
לנושא זה, שהוא יוחר חשוב מנושאים אחרים, צריך להיות סעיף מיוחד.

ד. לב:
לאחר סעיף ח יבוא סעיף האומר: "נוכח העובדה כי קיימים חלפים אוכם ניתן לרכוש רק אצל היבואן - הסוכן הבלעדי - ובמקרים אלו מתח הרווחים חורג מן המקובל פונה הוועדה למשרד התחבורה להגביר את פיקוחו על יבואנים אלו כדי להביא למתח רווחים סביר.

הוחלט: לאשר את הסעיף הנוסף.

י. פרנק:
אני רוצה לחייב את היבואנים הבלעדיים להחזיק מלאי בכמות מסויימת.

ד. לב:
לאחר הסעיף שהוספנו קודם יבוא סעיף נוסף שבו ייאמר: "הוועדה פונה למשרד התחבורה לחייב את היבואנים ובעלי המוסכים להחזיק ברשותם מלאי חלפים סביר שיוכל לענוח על דרישות הציבור לפי קריטריונים שייקבעו על ידי המשרד עצמו".

הוחלט: לאשר סעיף נוסף זה.

נ. קצב:
אני מציעה שהוועדה תמליץ על הקמת תח-ועדה ליד ועדת המחירים הציבורית שתעסוק בהעלאת מחירי חלפים, על מנת שלא כל אחד יוכל להעלות את המחירים.

היו"ר י. כהן:
אין ועדת מחירים ציבורית לגבי חלפים.

נ. קצב:
יש ועדת מחירים ציבורית שבה יושבים נציגי הממשלה, הצרכנים, התעשיינים, הקובעה את אחוז העלאת המחירים לאור תחשיבים שהיא מקבלת מן המשרדים. אני רוצה שחיה לידה תח-ועדה למחירי חלפים על מנת להביא להתמחות וידיעה העניין.

י. פרנק:
לשם מה צריך תח-ועדה, הלא משרד התחבורה שולח את האנשים שלו לוועדת המחירים?

נ. קצב:
אני רוצה להוציא את הנושא מידי משרד התחבורה ולתת אותו בידי גוף ציבורי.

ד. לב:
אפשר להגיד שהוועדה הציבורית לענין המחירים חטפל גם בנושא הרכב.

זה לא מספיק.

הינו"ר י. כהן:

הוחלט: להוסיף סעיף האומר: "הוועדה ממליצה כי ליד הוועדה הציבורית למחירים תוקם ועדה מיוחדת לטיפול במחירי חלפים".

הוחלט: לאשר את המסקנות עם החיקונים שהוכנסו.

ד. מסקנות הוועדה בענין תיירות פנים

פ. פרנק: יש להדגיש את השמירה על הנקיון.

ד. לב: נוסף סעיף שבו ילאמר: "הוועדה פונה לציבור לשמור על אתרי התיירות ונקיונם ופונה למשרד התיירות להתקין מחקנים נאוחים לציבור כדי לשמור על רמה תברואחית נאוחה".

הוחלט: לאשר את הוספת הסעיף.

הינו"ר י. כהן: אח סעיף י"ב צריך למחוק.

ע. הדור: גם אני מחנגד, לסעיף זה.

הוחלט: למחוק אח סעיף י"ב.

הוחלט: לאשר את המסקנות עם החיקונים שהוכנסו.

ה. מסקנות הוועדה בענין האנרגיה

ע. הדור: בסעיף ד' צריך להוסיף את המלה "לנושא" אחרי המלה "מספקח".

הוחלט: לקבל את הצעה.

הינו"ר י. כהן: לגבי סעיף ה': טענו שהחלטות התקבלו אבל ביצוע לא היה. צריך לחת סעיף נוסף בענין זה. בסעיף יש להגיד כי הוועדה סבורה שגם בתחומים שנחבלו החלטות הן לא יושמו. אחת הבעיות כיום שאין מחקר שימושי אלא רק מחקר אקדמי.

ד. לב: כתוב על כך בסעיף ז', כמו כן יש לכך תשובה בהמלצה מספר 3.

הינו"ר י. כהן: המלצה 3 טובה לגבי העחיד, אבל צריך לומר משהו יותר אקטואלי.

הוחלט: להוסיף לסעיף ה' את הפיסקה הבאה: "וכי לא מומשו אוחן החלטות שנחבלו, ביחוד בתחום החחליפים לדלק נוזלי".

ד. לב: לאור התוספת בסעיף ה' מיותר סעיף ז'.

הוחלט: למחוק אח סעיף ז'.

הינו"ר י. כהן: לסעיף ח': מדוע הקמת רשות לא תקדם את הנושא במידה מספקח?

ד. לב: כי צריך משרד ולא רשות.

נ. קצב: אנחנו צריכים לבון על הקמת רשות לאנרגיה.

הינו"ר י. כהן: אנחנו נלחמנו על הקמחה.

אם הכנסת אישרה את הרשות בחוק מיוחד יכולה הוועדה לומר שרשות לא תקדם את הטיפול בנושא?

א. אבטבי:

זו היחה ההמלצה של מיכה חויש. כאלטרנטיבה להקמת משרד הוא מציע שבאש הרשות יעמוד שר.

ד. לב:

היו המלצות קודמות של ועדת הכלכלה בנושא האנרגיה וצריך להוסיף כי הוועדה קובעת בצער שהמלצותיה בתחום האנרגיה כפי שהוגשו - יש לנקוב את תאריך הגשתן - עדיין לא מומשו והיא תובעת ממשרד המסחר והחעשה שידווח לה על כך חוץ שישה חודשים.

היו"ר י. כהן:

ד. לב:

את סעיף ח' נמחק ונכתוב את הסעיף הבא: "הוועדה מברכת על הקמת רשות לאנרגיה. לאחר ההתארגנות הפומלית של הרשות ממליצה הוועדה למיין בהקדם את כל ההצעות החיוביות הקיימות בנושא האלטרנטיבות לדלק נוזלי ולהתחיל ביישום מעשי ובקצב מזורז יותר של אותן הצעות הנראות ככדאיות. הוועדה קובעת בצער שמסקנות קודמות שלה לא מומשו".

ע. הדר: צריך לברך על הקמת הרשות ואחרי כן לכתוב: " הוועדה קובעת שעם הפעלת הרשות יש לבחון מיידית את ההצעות השונות הקיימות בנושא האנרגיה כדי ליישם את ההצעות הנראות ככדאיות וכברות-ביצוע".

הוחלט: לקבל את הצעת חבר-הכנסת הדר.

הוחלט: לאשר את המסקנות עם התיקונים.

1. מסקנות הוועדה בענין חיפוש נפט

ע. הדר: בסעיף ג' במקום "כפי שהיה מחייב" צריך לבוא "כפי שמחייב".

הוחלט: בסעיף ג' ייאמר "כפי שמחייב".

ע. הדר: מדוע נאמר "ואפילו אפסי" בסעיף ד'?

ד. לב: מאז קום המדינה נערכו רק 300 קידוחים, 10 קידוחים לשנה, כאשר בארצות-הבריה עורכים 30 אלף קידוחים לשנה.

הוחלט: לנסח את המלצה 1 בנוסח הבא: "יש לייחד במסגרת הרשות מקום נכבד לנושא חיפוש הנפט שצריך לקבל מקום גבוה יותר בסולם העדיפויות של המשק".

הוחלט: לאשר את המסקנות עם התיקונים.

הישיבה ננעלה בשעה 10.35